

Andere baan, ander pensioen?

Ga je van baan veranderen?

Dan is het goed om te weten of dat gevolgen heeft voor je pensioen. Ander werk kan namelijk betekenen dat er iets verandert aan je pensioen. Maar ook kan het zo zijn dat je gewoon dezelfde pensioenregeling houdt. Kijk dus goed wat in jouw situatie van toepassing is.

Baanwissel en nabestaandenpensioen

En hoe zit het met je nabestaandenpensioen als je van baan wisselt? De kans bestaat dat je baanwissel een fors lager nabestaandenpensioen tot gevolg heeft. Daarom is het belangrijk dat je rustig de tijd neemt om ook dat na te gaan. Dit boekje helpt je daarbij op weg.

www.pensioenkijker.nl

Inhoud

Houd ik dezelfde pensioenregeling of niet?	3
Wat gebeurt er met het pensioen dat ik al heb opgebouwd?	6
Heeft een baanwissel gevolgen voor het nabestaandenpensioen?	7
Kan ik mijn pensioen uit mijn oude baan meenemen naar mijn nieuwe baan?	9
Hoe weet ik wat het verschil is tussen mijn oude en mijn nieuwe pensioenregeling?	10
Hoe zit het als ik geen nieuwe baan heb?	13
En wat als ik voor mezelf ga beginnen?	14

Houd ik dezelfde pensioenregeling of niet?

Een andere baan betekent voor jou niet altijd een ander pensioen. Dat hangt ervan af of je werkzaam bent in een bedrijfstak waarin een pensioenregeling voor iedereen verplicht is.

Verplicht bedrijfstakpensioenfonds

In veel bedrijfstakken geldt een pensioenregeling die verplicht gesteld is voor iedereen die in die bedrijfstak werkzaam is. Als je van baan wisselt, maar wel werkzaam blijft in dezelfde bedrijfstak, houd je dezelfde pensioenregeling. Natuurlijk wordt je pensioen dan wel aangepast aan je nieuwe salaris.

Voorbeeld

Enid Wilson werkt als verpleegkundige in een ziekenhuis. Zij krijgt de kans om in een ander ziekenhuis hoofdverpleegkundige te worden. In de zorgsector geldt een verplicht gestelde pensioenregeling. Die regeling blijft voor Enid gelden. Wel wordt haar pensioenopbouw verhoogd omdat haar nieuwe salaris hoger is.

Aanvullende modules

Maar let wel op! Het komt voor dat een bedrijf naast een verplicht gestelde regeling nog extra pensioen heeft. In dat geval kan een baanwissel, hoewel je in dezelfde bedrijfstak blijft werken, toch gevolgen hebben voor je pensioen.

Voorbeeld

John Robbers werkt in een bedrijfstak waarin een pensioenregeling verplicht is gesteld. In de verplicht gestelde regeling bouwt John jaarlijks 1,75% aan pensioen op. Bij zijn huidige werk geldt nog een extra pensioenregeling waarin ieder jaar nog eens 0,5% wordt opgebouwd. Per jaar bouwt John dus 2,25% pensioen op.

John verandert van baan, maar blijft werkzaam in de bedrijfstak. Zijn nieuwe werkgever heeft geen extra pensioen. De jaarlijkse pensioenopbouw van John wordt daardoor lager.

Wisseling van bedrijfstak

Verander je niet alleen van baan, maar ga je ook in een andere bedrijfstak werken?

Dan betekent een baanwissel dat je ook een andere pensioenregeling krijgt.

Voorbeeld

Fatima Shah werkt als secretaresse op het gemeentehuis. Zij neemt verplicht deel aan de pensioenregeling die geldt voor ambtenaren. Fatima krijgt een leuke baan bij een adviesbureau buiten de overheid. Dat betekent dat Fatima geen deelnemer kan blijven in haar oude pensioenregeling.

Geen verplichte pensioenregeling

Ben je werkzaam in een bedrijfstak waarin geen verplichte pensioenregeling geldt? Dan krijg je bij een wisseling van werk steeds een andere pensioenregeling. De meeste bedrijven hebben een pensioenregeling, maar er zijn ook bedrijven die geen pensioenregeling hebben. Let daar dus goed op!

Als je van baan wisselt:

- Ga dan na of je deelneemt aan een verplicht gestelde regeling.
- Bekijk of je in dezelfde bedrijfstak blijft werken.
- Als je pensioenregeling verandert, lees dan vooral verder.

Wat gebeurt er met het pensioen dat ik al heb opgebouwd?

Ga je van baan wisselen? Dan hoeft jij geen zorgen te maken over het ouderdomspensioen dat je al hebt opgebouwd. Je houdt daar recht op.

Voorbeeld

Barbara Smit is vanaf haar 35e in dienst bij haar werkgever. Op haar pensioenoverzicht staat dat zij, als zij tot haar pensioendatum bij haar werkgever blijft werken, jaarlijks vanaf haar 65e een ouderdomspensioen krijgt van € 15.000.

Op haar 45e vertrekt Barbara bij haar werkgever. Zij heeft op dat moment al € 5.000 aan ouderdomspensioen opgebouwd. Zij houdt bij ontslag recht op dat pensioen van € 5.000.

Een baanwissel heeft dus geen gevolgen voor het ouderdomspensioen dat je al hebt opgebouwd. Voor het nabestaandenpensioen kan dat echter wel het geval zijn. Lees daarover het volgende hoofdstuk.

Heeft een baanwissel gevolgen voor het nabestaandenpensioen?

Als je van baan wisselt, maar dezelfde pensioenregeling houdt, verandert je nabestaandenpensioen niet. Het wordt hooguit aangepast aan je nieuwe salaris. Wanneer je niet alleen van baan, maar ook van pensioenregeling wisselt, kan dat financiële gevolgen hebben voor je nabestaanden.

Om die gevolgen goed uit te leggen, moeten we eerst even de techniek induiken. Grofweg zijn er twee manieren waarop nabestaandenpensioen wordt verzekerd. De eerste is dat je het nabestaandenpensioen daadwerkelijk spaart (opbouwt). In dat geval wordt er bij je pensioenfonds of verzekeraar een potje (reserve) gevormd om het nabestaandenpensioen te kunnen uitbetalen. De tweede manier is een risicoverzekering, waarvoor ieder jaar een premie wordt betaald voor het risico dat jij als deelnemer aan de pensioenregeling in dat jaar overlijdt. Er wordt geen reserve gevormd.

Zolang je deelneemt aan een pensioenregeling merk je eigenlijk geen verschil. Als je van baan en ook van pensioenregeling wisselt, merk je dat het verschil in verzekeren grotere gevolgen heeft dan je zou verwachten.

Als je in de pensioenregeling van je oude werkgever het nabestaandenpensioen bij elkaar spaarde, houd je ook na je uitdiensttreding recht op het al gespaarde nabestaandenpensioen. Als er daarentegen sprake was van een risicoverzekering, dan is er geen reserve en vervalt dus het nabestaandenpensioen.

De kans is groot dat je in je nieuwe baan weer een pensioenregeling mét nabestaandenpensioen zult aantreffen. Dat nabestaandenpensioen is dan afgeleid van het ouderdomspensioen dat je volgens de nieuwe pensioenregeling kunt bereiken. Als je geen nabestaandenpensioen meer hebt uit je oude baan, omdat het op risicobasis was verzekerd, kun je zo tegen een behoorlijk hiaat in je nabestaandenpensioen oplopen. Dat klinkt allemaal ingewikkeld, maar wordt misschien duidelijker met een voorbeeld.

Voorbeeld

José Veldhuis werkt bij een bedrijf met een pensioenregeling. Op haar 42e besluit José van baan te wisselen. Ze heeft dan € 6.000 aan ouderdomspensioen opgebouwd en voor het nabestaandenpensioen is er een risicoverzekering. Deze vervalt op het moment van ontslag. In haar nieuwe baan gaat José € 38.000 verdienen. De pensioenregeling hanteert een franchise van € 15.000 en een jaarlijks opbouwpercentage van 1,75%. Tot haar 65e kan José nog € 9.258 aan pensioen opbouwen en het nabestaandenpensioen in de nieuwe pensioenregeling bedraagt hier 70% van: € 6.480. Dit is het totaal aan nabestaandenpensioen, omdat er geen nabestaandenpensioen meer is uit de oude pensioenregeling.

Het nabestaandenpensioen in dit voorbeeld is erg laag. Als je dan nog bedenkt dat het nabestaandenpensioen in veel pensioenregelingen op risicobasis is verzekerd, weet je ook direct dat het dus beslist zaak is goed naar je nabestaandenpensioen te kijken als je van baan wisselt. Misschien kun je een hiaat in je nabestaandenpensioen voorkomen door het pensioen uit je oude baan over te dragen naar je nieuwe baan. Of zo'n waardeoverdracht verstandig is, hangt echter van meer factoren af. Meer hierover lees je verderop in dit boekje.

Nog even kort samengevat: wil je wisselen van baan, ga dan eerst na:

- Of je recht houdt op het nabestaandenpensioen uit je oude baan.
- Of er in je nieuwe pensioenregeling voldoende nabestaandenpensioen is verzekerd.
- Of het handig is de waarde van je pensioen over te dragen. Lees hierover het volgende hoofdstuk.

Kan ik mijn pensioen uit mijn oude baan meenemen naar mijn nieuwe baan?

Ga je van baan wisselen en verandert ook je pensioenregeling? Dan kun je het pensioen uit je oude baan meenemen naar je nieuwe baan. Dat heet waardeoverdracht.

Na een waardeoverdracht krijg je geen pensioen meer uit je oude baan, maar krijg jij je gehele pensioen van het pensioenfonds of de verzekeraar van je nieuwe werkgever.

Een voordeel van waardeoverdracht is natuurlijk dat het de zaak een stuk overzichtelijker maakt. Je krijgt dan niet allemaal losse stukjes pensioen.

Maar toch moet je niet zomaar de waarde laten overdragen. Er is een aantal zaken waar je echt op moet letten.

Als je nieuwe pensioenregeling een eindloonregeling is, zal het bijna altijd voordelig zijn om gebruik te maken van waardeoverdracht. Door de overdracht wordt je oude pensioen bij een salarisverhoging opgetrokken naar het nieuwe salarisoniveau en dat is gunstig. Zeker als je nog wat salarisverhogingen kunt verwachten!

In een middelloonregeling hangt het er maar van af of waardeoverdracht financieel aantrekkelijk is. Veel hangt dan af van de manier waarop het opgebouwde pensioen wordt geïndexeerd in de oude en in de nieuwe regeling. Indexeren is het verhogen van het opgebouwde pensioen naar aanleiding van prijsstijging of loonontwikkeling. De hoogte van de indexering is afhankelijk van de financiële situatie van je pensioenfonds.

Indexeert de nieuwe regeling beter dan de oude regeling, dan zal de overdracht meestal wel gunstig zijn. Vaak kun je door waardeoverdracht voorkomen dat er een tekort ontstaat in je nabestaandenpensioen.

Het is niet altijd eenvoudig om te beoordelen of je er goed aan doet de waarde van je pensioen over te dragen naar je nieuwe werkgever. Laat je bij een eventuele waardeoverdracht dus goed voorlichten over de mogelijke voor- en nadelen.

Hoe weet ik wat het verschil is tussen mijn oude en mijn nieuwe pensioenregeling?

Verandert je pensioenregeling? Dan is het belangrijk dat je op hoofdlijnen weet wat het verschil is tussen je oude en je nieuwe pensioenregeling. Er zijn een paar zaken waar je goed op moet letten.

Soort pensioenregeling

Wat voor soort regeling heb je? Er zijn verschillende soorten pensioenregelingen. In sommige pensioenregelingen is het pensioen afgeleid van het salaris dat je aan het eind van je loopbaan verdiende. Dat heet een eindloonregeling. In die regelingen wordt het pensioen dat je in voorgaande jaren hebt opgebouwd bij iedere salarisverhoging aangepast aan je nieuwe salaris. In de meeste pensioenregelingen is het pensioen niet afgeleid van je laatste salaris maar van je gemiddelde salaris. Dat heet een middelloonregeling. Daarnaast zijn er pensioenregelingen waarbij je geen bepaald pensioen krijgt maar waarbij je een premie krijgt die je moet besteden aan een pensioenregeling.

Salaris dat meetelt

Kijk ook goed in de pensioenregeling welk salaris meetelt voor je pensioenopbouw. Meestal telt voor je pensioenopbouw je hele vaste salaris mee, inclusief je vakantietoeslag, maar het kan ook anders zijn. In sommige pensioenregelingen telt ook je variabele loon mee voor de pensioenopbouw. In andere pensioenregelingen niet. Dat is dus iets om beslist op te letten. Denk er ook aan dat in heel veel pensioenregelingen rekening wordt gehouden met het feit dat je al AOW krijgt. Daarom wordt er voor de berekening van je pensioen een bedrag – de franchise – van je salaris afgetrokken. Er kan tussen pensioenregelingen een groot verschil zitten in de hoogte van de franchise. Hoe hoger de franchise is, des te minder pensioen bouw je op.

Opbouwpercentage of premiehoogte

Als je deel gaat nemen in een eindloonregeling of middelloonregeling, moet je weten wat je jaarlijkse opbouwpercentage is. Dat kan per regeling behoorlijk verschillen. En het maakt

natuurlijk nogal wat uit of je een jaarlijkse opbouw hebt van 1,75% of een jaarlijkse opbouw van 2,25%. Als je deel gaat nemen in een beschikbarepremieregeling, moet je de hoogte weten van de premie die je krijgt. Daar kunnen per regeling grote verschillen tussen zitten.

Pensioendatum

Een belangrijk punt bij de vergelijking van pensioenregelingen is ook de pensioendatum. Heel veel pensioenregelingen gaan uit van een pensionering op 65-jarige leeftijd, maar er zijn toch ook nogal wat regelingen waarin de pensioenleeftijd lager ligt.

Verzekering van het nabestaandenpensioen

Er zit tussen pensioenregelingen een groot verschil in de verzekering van het nabestaandenpensioen. Meer over het nabestaandenpensioen lees je elders in dit boekje.

Indexering

De meeste pensioenregelingen proberen het pensioen waardevast te houden. De koopkracht van het pensioen blijft dan behouden. Er zijn ook pensioenregelingen die proberen het pensioen welvaartsvast te houden. Dan volgt de hoogte van het pensioen de loonontwikkeling. Voorop staat echter dat de indexering bijna nooit een keiharde belofte is. Het hangt erg af van de financiële situatie van een pensioenfonds of er ook echt een indexering wordt verleend. Wil je het verschil in indexering tussen twee pensioenregelingen beoordelen, dan moet je dus niet alleen weten of in de regeling de koopkracht wordt gevolgd of de loonontwikkeling. Je zult ook moeten weten in hoeverre het pensioenfonds daadwerkelijk in staat is om te indexeren.

Aanvullende modules

In sommige pensioenregelingen kun je voor eigen rekening aanvullingen verzekeren. Lang niet alle pensioenregelingen bieden die mogelijkheid. Het is dus goed ook daarop te letten.

Eigen bijdrage

Als je pensioenregelingen met elkaar vergelijkt, is het natuurlijk ook van belang dat je even vergelijkt wat je zelf aan de pensioenregeling kwijt bent. Daar kunnen grote verschillen tussen zitten.

Belangrijk

Het lastige bij een vergelijking van pensioenregelingen is dat je de regeling nooit alleen maar op één punt kunt vergelijken, maar dat je dat altijd op meerdere punten tegelijk moet doen.

Voorbeeld

Cas Jansen heeft een eindloonregeling en gaat werken bij een bedrijf waar een middelloonregeling geldt. Cas heeft gehoord dat een eindloonregeling voor werknemers veel gunstiger is dan een middelloonregeling. Toch is dat bij Cas niet het geval. De eindloonregeling geeft alleen over het vaste salaris pensioen, terwijl de middelloonregeling ook over het variabele loon pensioen geeft. In dit geval is de franchise in de eindloonregeling veel hoger dan de franchise in de middelloonregeling. Ook blijkt dat in dit geval de jaarlijkse opbouw in de middelloonregeling een half procent hoger is dan in de eindloonregeling. Zeker omdat het salaris van Cas voor een groot deel uit variabel loon bestaat, is voor hem de middelloonregeling gunstiger.

Ga je wisselen van baan:

- Kijk dan naar de verschillen tussen de pensioenregelingen.
- Beoordeel de pensioenregelingen niet op een enkel punt, maar zorg ervoor dat je de pensioenregelingen in totaal met elkaar vergelijkt.
- Vraag advies aan je pensioenfonds of verzekeraar.

Hoe zit het als ik geen nieuwe baan heb?

Ben je ontslagen en heb je geen nieuwe baan? Dan heeft je ontslag gevolgen voor je pensioen. Natuurlijk houd je het pensioen dat je al hebt opgebouwd. Maar omdat je geen baan hebt, bouw je geen pensioen meer op.

FVP-regeling

Als je bij je ontslag ouder bent dan 40 jaar, kan je pensioenopbouw worden voortgezet via de FVP-regeling. Dat geldt althans zolang je een loongelateerde werkloosheidsuitkering ontvangt. Deze regeling wordt overigens afgebouwd en geldt alleen nog voor mensen die vóór 1 januari 2008 werkloos zijn geworden.

Zodra jij een WW-uitkering aanvraagt, geeft het UWV dit door aan het FVP. Je krijgt vervolgens van het FVP een aanvraagformulier toegestuurd dat je binnen acht weken moet terugsturen.

Wil je meer weten over de FVP-regeling? Kijk dan op www.fvp.nl.

Let wel op!

- Voor de voortzetting via de FVP-regeling geldt een wachttijd van 180 dagen.
- De FVP verleent slechts voortgezette pensioenopbouw tot een bepaald maximumsalaris.
- Omdat de FVP krap bij kas zit, wordt de voortgezette opbouw alleen nog maar verleend aan mensen die vóór 1 januari 2008 werkloos zijn geworden.

En wat als ik voor mezelf ga beginnen?

Ga je voor jezelf beginnen? Dan moet je zelf voor je pensioen zorgen. Je moet zelf regelen dat er voor jou voldoende inkomen is als je stopt met je zaak.

Ouderdomspensioen

Natuurlijk houd je recht op het ouderdomspensioen dat je al hebt opgebouwd. Maar omdat je geen baan hebt, bouw je ook geen pensioen op.

In je onderneming kun je geld reserveren voor je pensioen via de Oudedagsreserve. Ook kun je overwegen een lijfrenteverzekering af te sluiten voor je pensioen. Onder bepaalde voorwaarden is de premie voor zo'n verzekering aftrekbaar.

Je moet dus zelf voor je pensioen zorgen. Dat is slechts anders wanneer je als zelfstandige werkzaam bent in een bedrijfstak waarin een pensioenregeling voor zelfstandig ondernemers verplicht is gesteld of wanneer je een beroep uitoefent waarvoor een verplicht gestelde beroepspensioenregeling geldt. In dat geval hoeft je niet zelf voor je pensioen te zorgen maar neem je verplicht deel aan de bedrijfstakregeling of de beroepspensioenregeling.

Nabestaandenpensioen

Het is maar de vraag of je na uitdiensttreding recht houdt op nabestaandenpensioen. Dat hangt ervan af hoe je nabestaandenpensioen verzekerd is.

Als zelfstandige moet je er zelf voor zorgen dat je nabestaanden na jouw overlijden, naast een eventuele nabestaandenuitkering via de Anw, voldoende inkomen hebben. Het is beslist belangrijk om daar aandacht voor te hebben.

Ga daarom na:

- Aan welk inkomen je nabestaanden behoefte hebben.
- Of je nog recht hebt op nabestaandenpensioen uit je vorige werkkring.

Is er een tekort, bekijk dan:

- Of het mogelijk is nog een tijdje te blijven deelnemen in de pensioenregeling van je vorige werk.
- Of het verstandig is een verzekering af te sluiten.

Wil je meer weten over je pensioen als je voor jezelf gaat beginnen?

Kijk dan vooral ook op de site van de Kamer van Koophandel: www.kvk.nl. Klik op 'starters' en dan op 'risico's en verzekeringen'.

Wil je meer weten over je pensioen bij verandering van baan?

- Raadpleeg dan vooral de pensioenregeling van je oude en die van je nieuwe werkgever.
- Op www.pensioenkijker.nl vind je algemene informatie over pensioen.

In deze brochure doen wij een boekje open over pensioen bij verandering van baan. Op de site van Pensioenkijker.nl, www.pensioenkijker.nl, kun je ook brochures vinden over andere onderwerpen.

In de serie: 'Boekje open over ...' zijn al verschenen:

- Boekje open over nabestaandenpensioen
- Boekje open over je AOW
- Boekje open over je eerste baan en pensioen

Er komen nog boekjes bij. Als er nieuwe boekjes verschenen zijn, kun je deze vinden op de site van Pensioenkijker.nl.

De Stichting Pensioenkijker.nl richt zich op het verhogen van het pensioenbewustzijn van alle Nederlanders. Daarnaast heeft de stichting tot doel de burger objectieve en niet-commerciële informatie over pensioenen te verschaffen en de transparantie van pensioenregelingen te vergroten. Aan de Stichting Pensioenkijker.nl nemen de volgende organisaties deel: CNV, CNV Jongeren, Consumentenbond, het CSO, FNV, FNV Vrouwenbond, MHP, MKB-Nederland, NBVA, Nibud, Ombudsman Pensioenen, Sociale Verzekeringsbank, Stichting de Ombudsman, Stichting voor Ondernemingspensioenfondsen, Unie van Beroepspensioenfondsen, Verbond van Verzekeraars, Vereniging van Bedrijfstakpensioenfondsen en VNO-NCW.

© Pensioenkijker.nl 2006

tekst: Schols & de Lange
vorm: Porter Novelli